

δρακός, αλλά με ξεθωσο μελίνα. 'Η άραξες είναι λοξές και τα γράμματα μερδεμένα. Διχώνω πώς το χέρι σου τάγραφε δι' αυτά, έτρεχε. Κοι άσπασε πολύ να διαβάσουμε το ξεθωσισμένο αυτό χειρόγραφο...

'Ηταν άραγε τα σωστά του ο άνθρωπος που έγραψε το σημείωμα αυτό; 'Ηταν ο σκότος το σκόλον; Αντιγράφω εδώ όλόκληρα το χειρόγραφο σημείωμα :

«Πηλαϊάει ή συντέλεια του κόσμου!... Άνοιξε ή Κόλασι και ξέρας στη γη τή κακά και διεστραμμένα πνεύματα... Άκούω τις κραυγές των δαιμόνων... Μά έγω ταμποροθήκη καλά... Έγώ θα ρθώ στους ουρανούς, Κύριέ μου και Θεέ μου... Κύριε των δυνάμεων θα με συγχώρησης, το ξέρω... Έγκαιρα ήτι μπόρεσα... Τους έθαγα έναν-έναν με τα χέρια μου... Τους έκομα τα κεφάλια και κάρφωσα τις καρδιές τους... Έσχόταν τή νύχτα και τους έέβαζε, με τα νύχια τον... Γελούσε άγρια κ' οί λύκοι γύρω ουφιάζανε... Έχω ήμίρες, πολλές ήμίρες, άλλοιμονό μου, να φάω!... Έχω μια βδομάδα να κοιμηθώ... Πώς εσπείριμα ζωντανός ;... Πήγα στο ύπαιθρο και πήρα μια μπουκάλα παλιό κρασί. Τό πινό γουλι-γουλιά και συγκαταίερα... Μά ώς τότε, θα κρατήση αυτό, Κύριέ μου και Θεέ μου ;... 'Η δυνάμεις μου μ' εγκαταλείπουν σιγά-σιγά... Θάβηθε μέρα που θα πεθάνω... Ναι, θα πεθάνω... Άς γίνει το θέλημά σου, Κύριε... Άρκει που δεν μπορεί να μ' άργιση με τή παρομένα τον χέρια... Άρκει που δεν μπορεί να ξεδιώκηση επάνω μου τή λύσσα του... Έρχεται τις νύχτες έξω άπ' το τζάμι και με κτυπάει... Τρίχει τα δόντια του και μ' άφρίζει. Μου δείχνει τα νύχια του... Σατανά !... Σατανά !... Ποτέ τή ερωτική σου νύχια δεν θα χωθούνε στις σάρκες μου... Ποτέ... Μούγκριζε όσο ήες, τέρας τής Κολάσις... Δεν θα μ' άγγίξης ποτέ... Ποτέ... Ποτέ...»

«Άνθρωπε του Θεού, έδω που θα πάρης στα χέρια σου τό σημείωμά μου αυτό, εύσπλαχνίσου με κ' έλα να δώσης μια ήσυχη στιγμή κατοικία στο κουφάρι μου. Ο 'Πιστός' ξέρι και θα σ' άδηγήση. Είναι ζωό έξυπνο. Άκολουθήσε το μ' έμπιστοσύνη. Μά μόνο την ήμείρα. Μή σταθής νύχτα στα μέρη αυτά. Δώσε μου τή στεγνή μου κατοικία και φύγε, φύγε άπ' τον τόπο αυτό τής κατάρτας...»

«'Η δυνάμεις μου σέυνουν. Και να, τον άκούω νάχεται πάλι... Οί λύκοι ουφιάζουν, ουφιάζουν !...»

«Εμείναμε κατάλητοι. Όχι, όχι τό γράμμα αυτό δεν προέχεται από τοξέλλο. Τώρα τα κατουράβουν όλα... Το γράμμα αυτό προέχεται άπ' την Έβανη τής Κατάρας. Τό έχει γράψει ο τελευταίος τής ζωόκοπος. Και τώρα; Δώσε, Θεέ μου, να δούμε άνθρωπο να στείλιεμο τό τηλεγραφική μας στον καθηγητή Δν' Έλισαυ. Άς φάσιν τό χειρογράφο κοντά μας. Ναι, ναι, δεν άμφιβάλλω πια. Κάποι σιμβάνει, κάποι τρομερό μυστήριο μας περιβάλλει. Δεν τον ξεφτονόσαμε λοιπόν τον Λαζουζία έδω και τίποτα χρόνια; Ήσασα θυμάτα τής αστανικής του πονηρίας; 'Η άνοιξε ή Κόλασι κ' έξέρασε στη γη κανένα άλλο τέρας ;...»

Τώρα πια τρέμο για τή σωτηρία μας. Είμαστε μόνοι κ' άπορφύλαχοι σχεδόν στην έρημιά αυτή, έχοντας μαζί μας δύο άδωδες μυροβίτες. Χρειάζεται φρονιμάδα, χρειάζεται φρονήσις...

— Πιστέ! φωνάζει στο σκόλο που ήρθε να ένοδη μαζί μου. Πιστέ... Άπό που έρχεσαι ;... Που ζούσας, φτωχό ζωό; Τι ειδων τα μάτια σου ;...»

Ο σκόλος ζούνησε την ούρα του κ' άκούμησε τό κεφάλι του στα γονάτια μου, γουβίζοντας λιπημένα. Γιατί να μη μποή να μλήρη, Θεέ μου ;...»

«Ώστόσο, όταν φωτίσαμε τα πράγματα και ξέφυκα τό άλογο που μαζί άπόμεινε στ' αμάξι, ο Πιστός μ' άρπάξε άπ' τό παντελόνι κ' άρχισε να με τραβάη πρός τό αντικρινό μαράγγι. Γιατί τό έκανε αυτό; Τι συνέβαινε έκει κάτω ;...»

— Άκολουθήσε τον, Ίωνδάτα, μου είπε ή Μίνα. Θάρθω κ' έγώ μαζί.

Ήρα τό όπλο μου κ' άκολουθήρα τον Πιστό. Τό μαράγγι άπέιχε άρκετά άπ' τό μέρος που είχαμε κατασκηνώσει και τραβήσε μαζωρά πρός τις πλαγιές των βουνών. Περατοώσαμε κάποι μισή ώρα, με μεγάλη δυσκολία, γιατί οί θίμνοι ήσαν πικνοί και τ' άγκάθια μιάς έσχαζαν τά φύλλα...»

Τέλος ο Πιστός στάθηκε κάτω από μια γέφυρα βαλαινιά κ' άρχισε να γαργάει...

(Άκολουθεί)

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΑΡΒΑΝΙΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΤΙΜΗ

Έκει, κοντά στο δάσος, όπου τρέχει πορευομενάστό το νερό μαζί δροσερές πηγές και όπου ή πέτρινα κελιάει πρόγραμμα, έκει την είδα για πρώτη φορά τή ροδομαγονή κοπέλα.

'Ηταν νέα, μόλις έκείνη χρονών, και τό στήθη τής άνερωστατέθω-νας και τρανήζων από συγκινήσις, ζωικό και πόθο...»

Είχε μαλλιά χρυσά, σωμα νεράθις, μέση κομψή, μάρα, γλυκά κ' άστραφτερά μάτια, γυνάτα μαγικά.

'Ηταν μόνη τής και ζούσε στα δάση, μαζί με τό θεριά και τ' άγροποτάβλια.

Θαυρόσους πώς ήταν καμιά θεία του δάσους, καμιά γυνάικα με τίμα.

Στά μάτια τής όμοις καθορετίζόντουσαν άνθρωπα πάθη.

— Ό, συντρόφισσα των άστών, τής είπα με φωνή τρυφάμενη και χαμηλή, μήπως είσαι καμιά θεία των βουνών ή καμιά παιδά-κια νύχη και βασιλεύεις στα δάση, μαζωρά άπ' τους άνθρώπους ;

— Πάρε, μου είπε κομρά, Άλλοτε ζούσα κ' έγώ εφτεχισμένη μαζί με τους άλλους. Τώρα όμως δεν ζή για μένα τό άστρο που μου χαινεγυλάσε. Σβώστρε πια και δέν φάτεις τή γή...»

— Γιατί τό λές αυτό ;

— Άλλοίμονο! Ό άραβονασταπός που μου διάλεξε ο πατέρας μου, ήταν καλός, αλλά φοβητσάρης. Κι' όταν τελευταία μάλωσε μ' κάποιον, δεν ζήτησε να ξεπλήνη με τό αίμα την προσβολή, αλλά έ-σπινε τό κεφάλι του δειλά κ' άποτραβήχτηκε σιωπή. Τότε κάλεσα έγώ τον έθλο του σε μοναμ-για κ' άπόφ τον σκότωση, πα-ράτιστα τον άνακδρο ιενστήρα μου κ' ήρθα και ζω σ' αυτούς τους σκοτεινούς γχεροσός μέσα στις τρύπες, σαν άγρία...»

Η ΜΠΕΣΑ

'Η γομή Χάικο, ή ασπρό-μαλλη, οδηγεί τ' άέστερο πάλω στην γη σαν κανένα νερό. Είναι μέρα άνοξάστια κ' ή φρίση δειη γάστια κ' ο σφάραός.

Έξάμνα από πέρα άκούγεται μια άνδρακή φωνή και τό βόδια τής Χάικοσ τραμούν.

Σέ λίγο κωφεσώζεται μπρο-στά τής ένας άνδρας, ξεανθός και ζωικός και τής λέει :

— Είμαι ξένος, αλλά δέν ήρθα έδω με κακό σκοπό. Πήν από λίγο, σκότωση στο δρόμο ένα παιδάρι, γιατί μ' έβριζε...

και τώρα γαριό κ' κορυτό. Όσοίμο μου λοιπόν πώς δέν θα με προσδώσης και βοές μου ένα μέρος για να τραπέσο...»

— Μέτια για μέτια! τού άποκρινεται ή γομή κ' άμέσως αίνει τό χωράφι τής κ' οδηγεί τον ξένο στην κελιά τής.

Καθός ξεφώνησαν προς τά κεί, άκούνε κλάματα πικρά και μο-ρολόγια.

Τρέφει ή Χάικο και τί να δή; Οί γατίνοι τής κοιτάβουν ένα ζωό, άμρικο, κερκό κομμά.

Είνε τό κομμά του γωσό τής, του γωσό τής τ' άρκιθού, που τον χτύπησε χέρι φρονικό, μαύρο, σκληρό.

Τότε γαριό κ' ξένος και τής λέει :

— Βλέπω πώς ο σκοπομένος είναι ο γωσός σου. Πάρε λοιπόν αυτό τό μαζωρά που βαστά και χτύπησε με στα στήθη, για να εκδι-καθής τό θανάτο του... Έγώ τον σκότωση!...

'Η Χάικο όμως τό άκούριετα μ' άγριο θυμό :

— Άνοστηία μου τής άμοφής! Άπόμεινα ζωός γωσό, έρημη και σκοτεινή, δέντρο ζωός κλωνόρα, αλλά δέν μπορώ να πατήσω τή μετρία μου. Ξένη, πάρε αυτό τον δρόμο που βγάβει έξω άπ' τό χωράφι και μη μείνης έδω οπτε στιγμή. Τώρα δέν θα σου κάνω κακό. Μάθε όμως πώς όπου κ' άν σε βρω άργότερα θα σε σκοτώσω !...»

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΣΤΙΧΑ

Τής ροδοδάφνης ο άνδός πάντα κερφίζει λίγο.
Έτσι' είναι και τά ζείλη σου, όταν μου λέν να φέρω.
Γ. Πολέμης

Πάντα με φτάνει ο Έρωτας όσο (πολύ κ' αν τρέζω,
γιατ' είναι ζεινός φτεροτός κ' έγώ (φτερά δέν έχω.
Γ. Δροσίνης

Τι ζόμος άποτροπώσις! Κανείς να- (λά δέν ξέρει
γιατί κοιμάται και ξενά, γιατί γε- (λά και χαιρά.
Γ. Σουρής

Οί λόγιοι μας πρό...ήμισως αιώνας. 'Ο 'Ιωάννης Πολέμης, ο Νικ. Πολίτης, ο Σπ. Λάμπρος.

